

GRØNLAND

Til modtagerne af
rigsombudets cirkulæresamling.

Dato: 19. april 1983

J. nr.: 0310-04 II

Brev nr.: 02019

Cirkulære 3.4 nr. 9

Vedrørende stadfæstelse af kommunale vedtægter, der henhører under rigsombudet.

Siden indførelse af hjemmestyre i Grønland er nogle sager om stadfæstelse af kommunale vedtægter indenfor forskellige sagsområder overgået til Grønlands Hjemmestyre.

Den 1. januar 1980 overgik således stadfæstelse af kommunale vedtægter vedrørende etablering af el-, vand- og produktionsanlæg i bygderne til Tilsynsrådet for de grønlandske kommuner, jfr. nu § 7, stk. 2 i hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 3 af 18. marts 1981.

Dette medfører tillige, at også ændringer i tidligere vedtægter, der er stadfæstet af rigsombudet, henhører under tilsynsrådet, selvom vedtægterne vedrører anlæg, hvortil der er ydet statstilskud.

Fra 1. januar 1983 er endvidere stadfæstelse af kommunale vedtægter om dyrefredning overgået til Grønlands Hjemmestyre, jfr. nærmere erhvervsdirektoratets skrivelse nr. 821211 af 29. december 1982.

Specielt bemærkes herved, at vedtægter om forbud mod anvendelse af visse befodringsmidler ved fiskeri, fangst og jagt, samt iøvrigt regler om forbud mod færdsel, der er fredningsmæssigt begrundet, f.eks. færdsel i yngleområder, er overgået til hjemmestyret. Derimod henhører bestemmelser om forbud mod færdsel, der er ordensmæssigt bestemt, f.eks. forbud mod færdsel på vandsøer og i vandvindingsområder, fortsat under rigsombudet. Regler om færdsel indenfor de områder, hvor færdselsloven gælder, kan ikke fastsættes ved kommunalvedtægt, men henhører under politiet.

Vedtægter om færdsel - almindeligvis snescootervedtægter - bør således, hvis de omfatter både forbud, der er fredningsmæssigt begrundet, og forbud, der er ordensmæssigt bestemt, opdeles i flere vedtægter.

Iøvrigt henhører under rigsombudet fortsat politivedtægter og andre vedtægter, der er ordensmæssigt begrundet, hunde- og andre husdyrvedtægter samt renovationsvedtægter.

Generelt kan kommunerne kun udstede forbud og påbud til borgerne, hvis det har hjemmel i loven. De vedtægter, der henhører under rigsombudet, har hjemmel i forskellige ældre bestemmelser. Derudover findes der i kriminallovens § 131, stk. 3 en generel hjemmel til, at der i forskrifter og herunder i kommunalvedtægter, der udstedes i overensstemmelse med hidtil gældende praksis kan fastsættes bestemmelser om, at overtrædelse af forskrifterne kan medføre bøde, konfiskation og frakendelse af rettigheder.

På nye områder kan der ikke fastsættes egentlige retsregler uden særlig hjemmel.

Det bemærkes, at der af og til indsendes "vedtægter", der ikke er egentlige retsregler, der pålægger borgerne pligter, men kun er interne forretningsordener, f.eks. en vedtægt for drift af den kommunale skilift. Sådanne bestemmelser kræver ikke stadfæstelse.

Ligeledes findes der i lovgivningen særlige bestemmelser, der giver kommunerne bemyndigelse til at fastsætte egentlige regler uden stadfæstelse, f. eks. § 21 i loven om salg og servering af stærke drikke, som ændret ved lov nr. 623 af 22. december 1976, og § 30, stk. 3 i loven om mineralske råstoffer.

For så vidt angår vedtægter, der skal stadfæstes af rigsombudet, gælder følgende:

1. Vedtægterne indsendes i ét eksemplar på grønlandsk og på dansk.

De hidtidige regler om indsendelse i 12 eksemplarer har vist sig upraktiske, idet et stort antal vedtægter alligevel skal rettes.

Rigsombudets tolkekontor kontrollerer oversættelsernes rigtighed, og udfærdiger eventuelt nye oversættelser. Det har vist sig at det forhold, at vedtægterne indsendes på begge sprog, er velegnet til at afsløre tilfælde, hvor formuleringen af vedtægten ikke helt dækker kommunalbestyrelsens hensigt med vedtægten.

2. Når en vedtægt indebærer en ændring af en tidligere vedtægt, kan der udfærdiges en helt ny vedtægt, der skriver den gamle vedtægt af med ændringerne indføjjet, eller der kan blot laves en ændringsvedtægt, der indeholder de bestemmelser, der skal ændres.

Hvilken fremgangsmåde, man vælger, afhænger af rent praktiske overvejelser.

Hvis ganske korte vedtægter ændres, eller en række bestemmelser ændres, er det i almindelighed mest praktisk, at der udfærdiges en helt ny vedtægt, og den gamle ophæves.

Hvis der derimod er tale om enkelte ændringer i en lang vedtægt, er det i almindelighed mest praktisk at lave en ændringsvedtægt og bevare den gamle vedtægt.

3. Det skal påses, at vedtægtens overskrift dækker vedtægtens indhold.

Således skal det særligt fremgå, hvis vedtægten kun vedrører en begrænset del af kommunens geografiske område.

Ændringsvedtægter bør formuleres i retning af:

"Vedtægt om ændring af vedtægt af
..... for kommune om"

Når den ældre vedtægt citeres, skal den citeres med den betegnelse, den står med i Grønlandsk lovregister/Nalunaerutit B.

Når der er tale om en ændringsvedtægt, der kun indeholder en enkelt ændring, vil det i almindelighed være hensigtsmæssigt at formulere ændringen således:

"I vedtægt af for kommune
om indføjjes som nyt § 4, stk. 2:

..... "

Eller:

"§ 3 i vedtægt af for kommune
om formuleres således:

....."

Hvis der er flere ændringer, kan det formuleres således:

"I vedtægt af for kommune om
..... sker følgende ændringer:

Som nyt § 2, stk. 1 indføjjes:

.....

§ 3, stk. 4 formuleres således:

..... "

Hvis der f.eks. indføres en helt ny § 7 i en vedtægt, skal der tillige indføres:

"§ 7-10 i den hidtidige vedtægt bliver herefter § 8-11".

Tilsvarende gælder, hvis der indføres et helt nyt stykke midt i en §.

4. Om sanktionsbestemmelserne gælder, at bøder skal tilfalde statskassen, medmindre der er hjemmel for andet, jfr. kriminallovens § 90 sammenholdt med § 2.

I almindelighed findes der i lovgivningen kun regler om at bøder på områder, hvor der typisk er tale om meget store bøder, særlig i skattelovgivningen og de "store fiskeriovertrædelser", kan tilfalde andre kasser. Ved mindre bøder står det administrative besvær ved at holde styr på, hvilke bøder, der skal i hvilke kasser, og ved at mellemregne og bogføre bøderne der ofte kommer ind i afdrag, ikke i rimeligt forhold til kommunernes økonomiske interesse i at få andel i bøderne.

I de vedtægter, der nu henhører under rigsombudet, vil der i almindelighed ikke være indiceret at indføre konfiskationsbestemmelser. Om konfiskation gælder tillige, at det konfiskerede tilfalder statskassen.

5. Det skal påses, at bestemmelser, der afløses af den nye vedtægt, eller som iøvrigt strider imod den, ophæves ved den nye vedtægt.

Det gælder også her, at vedtægterne skal anføres med den betegnelse, de står med i Grønlandsk lovregister/Nalunaerutit B.

6. Vedtægterne skal indeholde bestemmelse om, hvornår de træder i kraft.

Da det kan være vanskeligt at beregne, hvor lang tid stadfæstelse varer, bl.a. fordi vedtægter undertiden må sendes tilbage til kommunen til retelse, vil det i almindelighed være praktisk, at ikrafttrædelsesbestemmelsen formuleres:

"Vedtægten træder i kraft en uge (eller en måned) efter stadfæstelsen."

7. Det skal fremgå af vedtægten, hvilken dato den er vedtaget af kommunalbestyrelsen.

Endvidere skal vedtægten forsynes med underskrift af borgmesteren. Underskriftsdatoen skal angives.

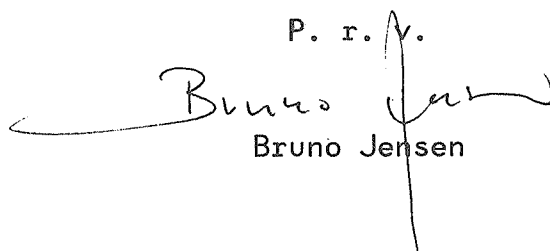
Bl. a. af hensyn til de retshåndhævende myndigheder bør det tilstræbes, at vedtægter formuleres nogenlunde ensartet, når meningen med dem er den samme. Der kan ved udformningen hentes god vejledning fra vedtægter, der allerede er godkendt, (Nalunaerutit B). Det står selvfølgelig kommunalbestyrelserne frit at bruge andre formuleringer, men erfaringen viser, at for megen selvstændighed ved udformningen ofte giver uklare og modstridende bestemmelser.

Rigsombudet retter selv klare sproglige fejl i vedtægterne, og eventuelle uklarheder i teksten rettes efter telexkorrespondance med kommunen.

Når vedtægterne derved renskrives, stadfæstes de i den renskrevne form. Når de derefter modtages i kommunen, skal de underskrives af borgmesteren.

Cirkulærerne under denne gruppe nr. 1 af 23. januar 1957, nr. 2 af 12. april 1960, nr. 4 af 17. oktober 1960 samt nr. 8 af 4. december 1967 udgår hermed.

P. r. v.

Bruno Jensen